

samo izvajanje teh načel podaljšati Slo-
rencem v Ameriki življenje, da bodo
mogli obhajati dvestoletnico prihoda
Barage v Ameriko. Besede, izgovorjene

na tem shodu in sklepi, ki so bili na
njem storjeni, pa so takšni, da morejo
vsem Slovincem — zlasti še onim v
stari domovini — biti v pobudo.

V NAŠI DRŽAVI.

Krst našega tretjega kraljeviča. Na praz-
nik Marijinega Vnebovzeta, 15. avgusta,
je bil na Bledu krščen na ime Andrej naš
tretji kraljevič. Kumovala sta knez Pavle
in bivša grška kraljica Elizabeta, sestra
naše kraljice Marije. Krstnih svečanosti
so se udeležili poleg ministrskega pred-
sednika in ministra dvora še štirje ministri
in med temi tudi g. dr. Anton Korošec. Ob
priliki krsta kraljeviča je bilo izdano da-
lekosežno pomiloščenje in podeljenih ve-
liko odlikovanj.

**Ministrski predsednik na potovanju po
Sloveniji.** Od krsta kraljeviča na Bledu se
je podal ministrski predsednik Živkovič v
Kranj, Ljubljano, Kamnik, Celje in preko
Vojnika v Maribor. Gospoda predsednika
je spremljal minister dr. Korošec. V Ma-
riboru si je ogledal bolnico, kaznilnico in
veliko županstvo. Iz Maribora se je na-
potil v Ptuj, Varaždin, Novi Marof, Kri-
ževce in druga manjša mesta zagrebške
oblasti. Povsod je pregledal delovanje ura-
dov in se razgovarjal s prebivalstvom.

**Za Agrarno banko je podpisanih 700 mi-
lijonov dinarjev.** Vršil se je že občni zbor,
katerega se je udeležilo veliko združnih
organizacij.

**Veselo poročilo kmetijskega ministr-
stva.** Kmetijski minister je izdal pregled o
stanju letošnjih kmetijskih pridelkov v na-
ši državi. Poročilo je v glavnem sledeče:
Pšenica je letos prav dobra, čeprav pride-
lek ne dosega lanskoletnega. V ostalem pa
presega letošnji pridelek povprečni pri-
delek v l. 1920 in 1928. Pridelek ječmena,
rži in ovsja je letos tako po kvaliteti ka-
kor po kvantiteti prav dober. Pridelek ko-

ruze bo po dosedanjih poročilih odlični;
prav dober bo tudi v ljubljanski oblasti.
Pišol bo obrodil v ljubljanski oblasti prav
dobro, v mariborski oblasti pa dobro. —
Stanje krompirja in repe je zadovoljivo in
se pričakuje zadovoljiv pridelek, v ljub-
ljanski in mariborski oblasti pa dober. Slad-
korna pesa je v splošnem dobra. — Vino-
gradi so v ljubljanski oblasti dobri, v ma-
riborski nekoliko slabši. — Stanje domače
živine je v pogledu prehrane zadovoljivo,
a glede nege nezadostno. Živinskih kug ni
bilo v večji meri.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posvetovanja v Haagu. O takozvani kon-
ferenci v Haagu smo že poročali obširneje
v zadnji številki. Angleži, ki so bili skra-
ja proti Youngovemu plačilnemu načrtu,
so se pomirili, ker bo tudi njim zvišan let-
ni ključ plačil vojne odškodnine. Na kon-
ferenci zastopane manjše države so pri-
stale na načrte velesil, ker se jim je oblju-
bilo, zvišati odškodnino in znižati njihove
vojne dolgove. Ugoden izid posvetovanj v
Haagu bo imel za posledico izpraznitev
Porenja, ki bo izvedena še letos. Tak je
bil položaj v Haagu do sredine minulega
tedna. Koncem prejšnjega tedna so postali
Angleži nepopustljivi in je možnost, da se
razide haaska konferenca brez pravih
uspehov.

Rusko-kitajski spor. Rusko-kitajski spor
se je obrnil mesto na spravljivo stran, na
sovražno. V kitajski vojski je veliko ru-
skih beguncev, takozvanih belogardistov,
ki izvajajo obmejne spopade med obema
armadama. Ruske čete pod poveljstvom
generala Blicherja so v popolni pripravlje-
nosti razvrščene ob meji. Kitajske oblasti
aretirajo po Mandžuriji sovjetske državljane
in usodo teh bo predvsem ščitila ruska
vojska. Izbruh vojnih nevarnosti je priča-
ko-ati v vsakem trenutku.

Pa ko je mislil pričeti apostolsko delo,
se ga je lotila bolezen, ki ga je dve leti
mučila, tako da ni mogel izvrševati svoje-
ga poklica. Tembolj pa se je potopil v mo-
litev, premišljevanje in proučevanje sve-
tega pisma. Tako se je mislil dobro pri-
praviti za svojo prihodnjo pridigarstvo
službo. Pa je še ni mogel nastopiti, čeravno
je okrevljal od svoje bolezni. Nepričako-
vano je dobil od svojega očeta sporočilo,
da je v domačem kraju izbruhnila kuga.
Eudes je z dovoljenjem svojih predstojni-
kov takoj hitel v domovino in je začel stre-
či bolnikom. Delal je po dnevi in po noči,
je tolažil bolnike, jih pripravljaj na smrt,
pa jim tudi stregel, kolikor so potrebovali
telesne pomoči. Ko je bolezen minila, se
je spet vrnil v svojo redovno hišo. Sedaj
pa se je v tem kraju začela kuga. In zopet
je bil mladi redovnik, ki se je z vso veliko-
dušnostjo žrtvoval ubogim ljudem. Kuga se
njega samega sicer ni prijela, a vsled nje-
govih življenj v nevarnosti. Vse se je bala
za njega in ves kraj je prosil Boga, da ve-
likega dobrotnika bolnikov in revežev
ohrani pri življenju. In res je ozdravel.

Sedaj se je pričelo za njega veliko apo-
stolsko delo. Razen adventnih in postnih
pridig je imel 112 velikih misijonov. Pre-
hodil je cele pokrajine in škofije in je po-
vsod z ognjevitavo navdušenostjo oznanjal
zveličavne resnice sv. vere. Velikokrat je
moral pridigovati kar na prostem pred
množico, ki je štela 10 do 20 tisoč glav. Iz
prižnice je šel koj v spovednico, da je tam
nadaljeval in dovršil rešitev duš. Na tisoče
in tisoče jih je spreobrnil. A kaj je po-
magalo še toliko spreobrnenj, ko je pa
primanjkovalo duhovnikov, ki bi nadalje
skrbeli za te ovčice, ki so se povrnilo h
Kristusu. Da bi temu pomanjkanju odpo-
mogel, je ustanovil Janez Eudes novo
družbo duhovnikov, ki je imela namen, da
vzgaja dober duhovski naraščaj. Najprej so
v mestu Caen ustanovili veliko bogoslov-
je, v katerem se je vzgajalo do 400 duhov-
nikov. Kmalu so taki zavodi nastali tudi
po drugih škofijah in kmalu je bilo na
Francoskem zadostno število duhovnikov,
ki so bili sposobni vršiti dušnopastirsko
službo med ljudstvom, med katerim je pri-
šel vesel krščanski prepoved.

Janez Eudes je oče še druge pobožne
ustanove, ki je obrodila že tudi veliko bla-
goslovljenih sadov. Pri svojem misijon-
skem delovanju je našel veliko žensk, ki
jih zlorabi brezvestna strast, potem pa jih
pusti v sramoti in nesreči. Velikokrat je
tudi videl, kako so taka uboga bitja ravno
radi revščine izročena takemu podlemu
izkoriščanju. Da bi takim nesrečnicam po-
magal, je ustanovil posebno žensko druž-
bo pod imenom »ustanova naše Gospe«. Ta
družba je po večjih krajih napravljala za-
vode, v katerih so imele padle ženske in-
take, ki so bile radi svojih razmer v ne-
varnosti, da se zgubijo, potrebno preskrbo
pa tudi duhovno vodstvo, ki naj bi jih re-
šilo. Danes šteje ta družba naše Gospe po
raznih krajih že 30 zavodov, ki so rešili
že veliko dragocenih človeških duš.

Bil je Janez Eudes tudi tisti, ki je že šte-
ril pobožnost do presvetih Src Jezusa in
Marije še predno je nastopila kot apostol-
ka te pobožnosti Margareta Marija Ala-
kok in je on po svojih zavodih že tudi ob-
hajal praznik presv. Srca Jezusovega.

Kakor je Janez Eudes na tisoče duš pri-
peljal k Bogu, tako je pa predvsem skrbel

Janez Eudes.

Spominski dan 19. avgust.

Letošnji 19. avgust obhajamo prvokrat
od sv. Janeza Eudes, ki je živel sicer že
pred stoletji, a je vzgled tudi za naš čas.
Narodil se je 14. novembra 1601 v Nor-
mandiji v severni pokrajini Francije. Imel
je zelo dobre in pobožne starše. Njegov
oče, ki je bil zdravnik, je n. pr. vsak dan
molil brevir, kakor ga morajo moliti du-
hovniki in bolnikom je bil velikokrat s svo-
jimi opomini tudi dušni zdravnik. Ni čud-
no, da je v taki hiši mladi Eudes rasel v
vsej pobožnosti in bil vzgled vsem drugim
otrokom v okraju. Kolikokrat so ga lahko
videli zatopljenega v pobožno molitev pred
tabernakljem. Nekoč je videla mati, kako
je njen sinček pokleknil pred dečka, od
katerega je dobil zaušnico in ga prosil:
»Udari me še po drugem licu!«

S 14 leti je prišel v šolo, ki so jo vodili
redovniki iz Družbe Jezusovč. V šoli je

bil vzgled marljivosti, pa tudi lepega živ-
ljenja. Tudi je že v tej nežni dobi napravil
obljubo vednega devišstva in jo položil v
roke najčistejše Device. Ko je dokončal
šole, je po treznem prevdaru sklenil, da
postane sveten duhovnik. Premagati pa je
imel veliko oviro. Ko se je vrnil v domačo
hišo, so ga starši hoteli obdržati pri sebi in
oče mu je tudi že izvolil nevesto. Le po
daljših bojih si je Eudes privojeval od
staršev privoljenje, da stopi v duhovski
stan. Začel se je nanj pripravljati s vso
vnemo in njegov namen je bil, da postane
res pravi duhovnik. A zopet so mu bili
ovira starši, ki so si obetali od duhovskega
poklica svojega sina preveč svetnih kori-
sti, časti in gnotnega blagostanja. Zopet
se je Janez boril zoper mišljenje svojih
staršev in je naposled zmagal. Niso ga več
silili, da bi se potegoval za kako častno in
bogato službo, temveč pustili so ga, da se
je posvetil samo delu za božjo čast in zve-
ličanje duš. Pridružil se je gorečemu du-
hovniku Berut-u, ki je ustanovil posebno
družbo takolimenovanih oratorijancev. Pod
njegovim vodstvom je bogoslovec Eudes
hitro napredoval v popolnosti in je bil 20.
decembra 1625 posvečen v duhovnika.

da se ga je sam oklepal z vsem srcem. Bog je pomagal, da se je vedno bolj očisteval in se mu vedno bolj približeval. Na tej poti ga je vodil Bog posebno s križi in težavami, katerih je bilo njegovo celo življenje polno. Ko je dozorel za nebesa, ga je Bog poklical po plačilo 19. avgusta 1680. Papež Pij XI. ga je v svetem letu 1925, 31. majnika prištel svetnikom.

Janez Eudes je bil velik pomočnik zgubljenih duš. Hodimo tudi mi po njegovih stopinjah! Skrbimo najprej za svojo dušo. A ne bodimo brezbržni za dušo nesrečnega svojega bližnjega. Gotovo bi še število toliko duš v nesreči, ko bi mi takih nesrečnežev ne obsojali, temveč jim skušali biti v pomoč. Ne imejmo trdega srca, ko je treba včasih kaj žrtvovati za zavode, ki skrbijo za duše ljudi, posebno zapuščene mladine.

Poljski Lurd. Neka čisto posebna vez veže katoličana na preblaženo Devico Marijo. Je to vez med otrokom in materjo, je to razmerje med objokanim zemljanom in milo ter mogočno nebesko Kraljico. Zato vidimo, da imajo vsi katoliški narodi svoja velika in znana Marijina svetišča, v katerih se trumoma zbirajo. Tako imamo mi svoje Brezje, naši od nas odtrgani bratje sv. Višarje in Sveto goro, Hrvatje Trsat, Italijani Loreto, Francozi Lurd, Nemci Einsiedeln. Tudi Poljaki imajo svojo veliko božjo pot v Čenstohovi. Čenstohova je kraj, ki je poljskemu narodu najdražji in kjer se zbira največ ljudstva. V tem svetišču se hrani milostna podoba Matere božje. Staro izročilo pripoveduje, da je to slika slikal sv. Luka, da je bila nekaj časa v Jeruzalemu in nato v Carigradu. V srednjem veku so jo prinesli na Poljsko in se od leta 1382 nahaja v Čenstohovi. V raznih vojskah so Poljaki branili to podobo kot svojo najdražjo versko in narodno svetinjo. Velikokrat je bila ta slika ukradena, oropna, izpostavljena požaru, a se je kljub vsemu ohranila, da pri njej dobiva poljski narod svojo tolažbo, uteho in vzpodbudo k lepemu življenju.

Proslava zlate maše zagrebškega nadškofa po Hrvatskem. Ni samo Zagreb kot prestolnica slovesno obhajal zlato mašo svojega nadškofa, temveč se proslave vršijo po vsem Hrvatskem. 10. in 11. avgusta je bila posebno slovesna proslava v Varaždinu, rojstnem mestu nadškofovem. Bila je slovesna seja mest ega sveta, na kateri je bil nadškof imenovan častnim meščanom, kakor že prej v Zagrebu. V nedeljo pa je služil jubilej slovesno sveto mašo na prostem, pri kateri je bila zbrana ogromna množica ljudstva. Na Veliko gospojnico pa se je začela proslava v Ivaničgradu, ki je bila slovesno zaključena v nedeljo, 18. avgusta z velikansko procesijo, pri kateri je nosil Najsvetejše nadškof. V vseh teh dnevih so bile cerkvene pobožnosti ter razna zborovanja, na katerih naj bi se oživil verski duh.

Odvetnik Dr. Fran Iršolc
v Mariboru

je preselil svojo pisarno iz dose-
danjih prostorov v Cvetlični ul. 13/II
na Aleksandrovo cesto 48/I,

pri Glavnem kolodvoru v hišo mi-
zarskega mojstra Kompara, prej
veletrgovina Gaspari-Faninger. 998

Proslava 10 letnice osvobojenja Prekmurja.

Glavna slovesnost v Murski Soboti.

Na izredno slovesen način se je dne 18. avgusta vršila proslava 10 letnice osvobojenja Slovenske Krajine. Krasen, solnčni dan je zvalil tisoče domačih in tujih gostov, ki so že zgodaj zjutraj peš, na vozeh, kolesih in avtomobilih hiteli proti Murski Soboti, ki je v praznični obleki, odeta v narodne in državne zastave, sprejela zavedne in navdušene goste. Po prihodu vlaka so se nove množice vsule v mesto, kjer je v katoliški cerkvi opravil slovesno božjo službo kanonik Slepec, protestantsko senator Štefan Kovač in izraelitski obred rabin dr. Roth. Nato so se množice z zastopniki vojaških in civilnih oblasti poklonile borcem, padlim ob osvoboditvi Prekmurja. Gnljiv je bil prizor, ko je po nagovoru urednika Bajleca zastopnik Nj. Vel. kralja Aleksandra, polkovnik Radović poljubil grobove padlih junakov, kar so storili tudi ostali zastopniki. Na slavnostno okrašeni tribuni pred Scaparjevim parkom so se nato zbrali zastopniki oblasti, da prisostvujejo mimohodu zavednih zastopnikov Prekmurja. Opazili smo zastopnika Nj. Vel. kralja, polkovnika Radoviča, namestnika komandanta mariborskega vojnega okruža, podpolkovnika Stejskala, namestnika mariborskega velikega župana dr. Stareta, oba slovenska oblastna komisarja, dr. Leskovarja in dr. Natlačena, mariborskega mestnega župana dr. Juvana, ptujskega mestnega župana M. Brenčiča, prof. dr. Slaviča, msgr. Vrežeta, murskosoboškega župana Benka, okrajnega glavarja dr. Lipovšeka in druge odlične goste. V sredini med njimi pa je stal borec in idejni vodja prekmurskih Slovencev, ki je z njimi trpel dolga desetletja, čutil jarem in zapor Madžarov ter se danes opravičeno veseli dneva vstajenja Slovenske Krajine. Ob zvokih deveterih godb se je pričel slavnostni sprevod, ki so ga otvorili domači fantje na konjih. Sledile so velike

množice gasilcev, ki so strumno korakale mimo tribune in žele mnogo pozdravov.

Vrste Orlov in Orlic so prav prijetno vplivale na oko radi pestrosti svojih krojev. Mladeniški in živahni klici dijakov murskosoboške gimnazije »Živela gimnazija!«, so sivolasemu borcu Kleklu izvabile solze veselja. V sprevodu smo zapazili zastopnike vseh občin murskosoboškega glavarstva, zaključili so sprevod trije vozovi; na njih so domači fantje in dekleta prikazovali hišno obrt Prekmurja, tako prejo in tkanje, kakor tudi razpoloženje ob velikih kmetskih praznikih, ob žetvi in bratvi. Množice so se nato vsule pred drugo slavnostno tribuno na Glavnem trgu, kjer so sledili pozdravi zastopnikov oblasti.

V Črensovcih in v Dolnji Lendavi.

Popoldne se je vršilo na čast došlim gostom slavnostno kosilo. Ob tej priliki je bilo več prisrčnih napitnic Nj. Vel. kraju, kraljevskemu domu, vladi, državi ter Slovenski Krajini.

Po kosilu so se odpeljali gostje v Črensovce na dom župnika in rodoljuba Klekla. Tukaj je otvoril zastopnik kraja razstavo domače obrti. Kraljevega odposlanca je pozdravila hčerka gosp. Lutherja. Kraljevi zastopnik je poljubil hleb kruha in ga narezal ter načel vrč vina, ki so ga po slovenski navadi ponudile gostom tri deklice v narodnih nošah. Po ogledu razstave je bil odhod v Doljno Lendavo, kjer je bil sprejem prav prisrčen. Pred mestom je pozdravil goste mestni župan Josip Najbaver. Pet belooblečenih deklic je z deklamacijami pozdravilo zastopnika kralja in višje zastopnike oblasti. Po pozdravu so se podale ljudske množice v mestno cerkev, kjer so bile slovesne litanije in blagoslov.

Po cerkveni pobožnosti je bilo na trgu še kratko zborovanje, katerega je zaključila godba z državno himno.

Odlikovanje naših krščanskih mož v Mariborski oblasti. Povodom krsta tretjega kraljeviča je podpisal kralj ukaz, s katerim je bilo podeljeno v celi državi 28 tisoč osebam odlikovanje. Tokratna številka »Službenih novina« obsega 95 strani. Prinašamo imena naših krščanskih mož, ki so bili tokrat odlikovani: Karagordjevo zvezdo IV. je prejel general Rudolf Maister. Z redom sv. Save III. stopnje: pomožni škof dr. Ivan Tomažič, predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec in zdravnik dr. Franjo Jankovič. Z redom Beloga Orla V. mariborski župan dr. Alojzij Juvan, kozjanski dekan g. Marko Tomažič, velikopredeljevi g. dekan Friderik Horvat in zavrčki g. dekan Anton Podvinski. Z redom sv. Save IV. stopnje: prosvetni inšpektor v Mariboru g. dr. Fran Kotnik, profesor v p. Josip Kardinar v Celju in Franc Fink, profesor v Mariboru. Mariborski odvetnik g. dr. Andrej Voble in celjski odvetnik dr. Anton Ogrizek; dekan Josip Janžekovič pri Sv. Lenartu; župnik Jernej Francež pri Sv. Marjeti ob Pesnici; kanonik Josip Cerjak v Slov. Bistrici; župnik Vekoslav Čilenšek v Poljčanah; v Celju pa; opat Peter Jurak, ravnatelj Mohorjeve družbe Josip Cajhen, provincijal kapucinov o. Linus Prah in

superior lazaristov o. Alojzij Pohar; nadalje dekan Ivan Toman v Vojniku; župnik Franc Zdolšek pri St. Juriju ob Taboru; dekan Martin Medved v Braslovčah; župnik Fortunat Končan v St. Pavlu pri Preboldu; Ivan Vogrinc pri Sv. Francišku; mestni župnik Alojz Čiček; župnik Davorin Roškar v Mislinju; dekan Ivan Rotner v Skaljah; župnik Ivan Hojnik v Koprivni; župnik Ivan Hornbek v Mežici; dekan Franc Lom v Šmarju pri Jelšah; šolski upravitelj v pokoju Franc Lovréc v Podčetrku; načelnik župnik Franjo Korošec v Sv. Križu pri Rogiški Slatini; dekan Franc Salamon v Rogatcu; župnik Fran Bratušek na Svetinju; župnik Anton Ravšelj v Cirkovcih; župnik Josip Sinko pri Sv. Lovrencu; župnik Alfonz Svet v Ptuj; ptujski župan Miha Brenčič; dekan Jože Weizl v Križevcih; župnik Andrej Lovrec v Ljutomeru; župnik Jože Klekl v Vel. Dolencih; kaplan Ivan Jerič v Murski Soboti; župnik Ivan Baša v Bogojini; frančiškanski gvardijan in župnik o. Sikat Zbil v Čakovcu. Vsem odlikovancem »Slov. Gospodar« iskreno častita! (Dalje prihodnjic.)

Slovesna preobleka v samostanu šolskih sester v Mariboru. Na Veliko gospojnico 15. avgusta se je vršila v samostanu mariborskih šolskih sester lepa slovesnost preobleke. Redovno obleko so sprejele ob navzočnosti staršev ter sorodnikov te-le kandidatnje: Amalija Kranjc, s. Mirijam iz Konjic; Marija Golob, s. Norberta iz Šmarja pri Jelšah; Alojzija Intihar, s. Danila iz Galicije; Ana Ščavničar, s.